

สำนักงานสัตวแพทยสภา

๖๘/๘ หมู่ที่ ๑ ตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

โทรศัพท์ ๐๒-๐๑๗๐๗๐๐ - ๘ ต่อ ๒๒๓, ๒๒๔ โทรสาร ๐๒-๐๑๗๐๗๐๙

อีเมล vceval@gmail.com เว็บไซต์ <http://www.vetcouncil.or.th/>

ศ.ป.สพ.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
คณะสัตวแพทยศาสตร์
เลขที่ ๐๖๔๗
วันที่ 31 ต.ค. 2559
เวลา 11:35

ที่ ศ.ป.สพ.- สพ.สภ. ๐๘๔/๒๕๕๙

๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๙

ศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มช.
เลขที่ ๕๖๐
วันที่ ๓๑ ต.ค. ๒๕๕๙
เวลา ๑๓.๑๐ น.

เรื่อง การปรับปรุงคำอธิบายประกอบเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ.๒๕๕๓ และสัดส่วนจำนวนข้อสอบ

เรียน รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คู่มือประกอบเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ.๒๕๕๓ (ฉบับปรับปรุงคำอธิบายเกณฑ์ฯ พ.ศ.๒๕๕๙)
 ๒. ตารางการปรับเปลี่ยนสัดส่วนจำนวนข้อสอบของเกณฑ์มาตรฐานฯ หมวดที่ ๒ และหมวดที่ ๓

ด้วยศูนย์ประเมินความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานของการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สัตวแพทยสภา ได้พิจารณาปรับปรุงคำอธิบายประกอบเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ.๒๕๕๓ ตามประกาศสัตวแพทยสภา ที่ ๘/๒๕๕๓ และปรับปรุงสัดส่วนจำนวนข้อสอบของเกณฑ์ฯ หมวดที่ ๒ และหมวดที่ ๓ โดยนำข้อมูลเดิมมาพิจารณาร่วมกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากหลายภาคส่วนเพื่อให้การประเมินความรู้ความสามารถของผู้ที่จะเข้ามาสู่วิชาชีพและขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์เป็นไปตามศักยภาพของงานและเป็นที่ยอมรับของสังคมต่อวิชาชีพการสัตวแพทย์ชัดเจนขึ้น ทั้งนี้โดยได้รับความเห็นชอบในการประชุมคณะกรรมการสัตวแพทยสภา ครั้งที่ ๖/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒) โดยจะเริ่มใช้สำหรับการสอบประเมินความรู้ความสามารถของปีการศึกษา ๒๕๖๐ ในการสอบประเมินฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประสงค์สมัครสอบตั้งแต่ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เป็นต้นไปทราบโดยทั่วกัน

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายสัตวแพทย์ ดร.ชัยณรงค์ โลหะชิต)

ผู้อำนวยการศูนย์ประเมินความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานฯ

คู่มือประกอบ

เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๓

ฉบับปรับปรุงคำอธิบายเกณฑ์ พ.ศ. ๒๕๕๗
สัตวแพทย์สภาให้ความเห็นชอบในการประชุม
ครั้งที่ ๖/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗
เริ่มใช้ในการสอบประเมินฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐
วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

หมวดที่ ๑ ความสามารถทั่วไปเกี่ยวกับ การประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ และเอกลักษณ์ประจำตัว

ข้อ ๑ ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์พึงศึกษาพระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๕ และประพฤติตนตามข้อบังคับจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการสัตวแพทย์ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้อง

- ตระหนักว่า มีข้อบังคับว่าด้วยทางจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการสัตวแพทย์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการสัตวแพทย์
- รู้จักแหล่งสืบค้นรายละเอียดของกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง
- เข้าใจบทบาทหน้าที่ของสัตวแพทย์สภา และบทบาทหน้าที่ของตนเอง ในการประพฤติปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการสัตวแพทย์ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ
- รู้และสามารถอธิบายได้ถึงความเกี่ยวข้องระหว่างวิชาชีพการสัตวแพทย์ และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามกฎหมาย
- ให้ความสำคัญต่อชีวิตสัตว์ เห็นถึงความต้องการและผลประโยชน์ของตนเอง

ข้อ ๒ ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์พึงตระหนักถึงความจำเป็นและเหตุผลของการศึกษาต่อเนื่องและมีการพัฒนาตนเอง โดยมีการศึกษาต่อเนื่อง ทั้งการฝึกปฏิบัติและพัฒนาวิชาชีพ ขณะที่ประกอบวิชาชีพตลอดเวลา

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้อง

๑. ตระหนักถึงความหมายของวิชาชีพ คือ อาชีพที่ต้องมีการฝึกอบรมขั้นสูงในโลกศัลยศาสตร์จะต้องมีองค์การควบคุมและคุ้มครองส่งเสริมวิชาชีพ มีการศึกษาอบรมทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง และต้องมีเจตนารมณ์เพื่อบริการประชาชนและสังคม
๒. สามารถแยกแยะความรู้ที่เคยเป็นที่ยอมรับในอดีต แต่ได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปแล้วในปัจจุบัน กับความรู้ที่เป็นที่ยอมรับในปัจจุบันและแนวคิดของความรู้ที่กำลังพัฒนาไปในอนาคต
๓. รู้จักสถาบัน หรือแหล่งการศึกษาต่อเนื่อง ที่มีกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องทางสัตวแพทย์
๔. มีความใฝ่รู้และรู้แหล่งในการสืบค้นข้อมูลวิชาการ และเทคนิคทางสัตวแพทย์
๕. รู้จักแหล่งและวิธีการที่จะเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และทักษะในการประกอบวิชาชีพตลอดเวลา

**ข้อ ๓ ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์พึงยอมรับและปรับตัวให้เข้ากับ
ความไม่แน่นอน และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้**

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้อง

๑. ตระหนักว่าความไม่แน่นอนเป็นเรื่องธรรมดา
๒. มีปฏิริยาที่เหมาะสมในสถานการณ์ที่ไม่เป็นไปตามคาด หรือไม่ได้คาดคิดมาก่อน
๓. มีทักษะในการปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ข้อ ๔ ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์พึงพัฒนาความสามารถในการตรวจสอบตนเอง และยินดีที่จะให้ผู้อื่นตรวจสอบ

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้อง

๑. รู้และตระหนักถึงขีดจำกัดความสามารถของตนเอง
๒. มีขั้นตอนการประเมินผลการทำงานที่ชัดเจน สามารถวิเคราะห์ค้นหาสาเหตุของข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น รวมถึงวิเคราะห์ตนเอง และเปิดโอกาสให้ผู้อื่นตรวจสอบได้
๓. ยอมรับข้อผิดพลาดของตนเองและพยายามแก้ไข
๔. ยอมรับข้อผิดพลาดของผู้อื่น และให้ความช่วยเหลือแนะนำตามความเหมาะสม

ข้อ ๕ ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ต้องรู้ถึงข้อจำกัดของบุคคลและสถานการณ์ที่ต้องขอคำแนะนำ ขอความช่วยเหลือ หรือขอรับการสนับสนุนทางด้านวิชาชีพ และรู้แหล่งของการขอรับสิ่งเหล่านี้

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้อง

๑. สามารถยกตัวอย่างข้อจำกัดของบุคคลในการรักษาหรือปฏิบัติการทางสัตวแพทย์ ประเภทต่างๆ ได้ เช่น การวางยาสลบ หรือการรักษาสัตว์เฉพาะประเภท หรือเฉพาะระบบ
๒. ตระหนักถึงแหล่งที่สามารถส่งต่อสัตว์ป่วย หรือแหล่งที่อาจขอความช่วยเหลือในกรณีต่างๆ ได้

๓. ปรีกษาหาหรือผู้ที่มีความรู้ความชำนาญ หรือส่งต่อสัตว์ป่วยไปรับการรักษา ต่อได้อย่างเหมาะสมและทันที่

ข้อ ๖ ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ภาษาที่เหมาะสมในการสื่อสารกับบุคคลกลุ่มต่างๆ อันได้แก่เจ้าของสัตว์ บุคคลทั่วไป เพื่อนร่วมวิชาชีพ และหน่วยงานหรือบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง โดยรับฟังอย่างตั้งใจและมีการตอบสนองอย่างเห็นอกเห็นใจ

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้อง

๑. ตระหนักว่าการสื่อสารเป็นองค์ประกอบของวิชาชีพการสัตวแพทย์ ที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน
๒. ตระหนักถึงปัจจัยที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการติดต่อสื่อสาร เช่น ภูมิหลังของคู่สนทนา (การศึกษา ภาษา วัฒนธรรม ความเชื่อ) พฤติกรรมและสภาวะทางอารมณ์
๓. เข้าใจความจำเป็นในการสื่อสารกับเจ้าของสัตว์ เพื่อนร่วมวิชาชีพ และหน่วยงานหรือบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการรักษาสัตว์หรือการป้องกันโรคให้มีประสิทธิผล
๔. สามารถสื่อสาร ใช้ศัพท์และภาษาพูดที่คู่สนทนาเข้าใจได้ แสดงความเห็นอกเห็นใจ เอื้ออาทร ให้ความมั่นใจ และให้กำลังใจแก่คู่สนทนา
๕. สามารถอธิบายกระบวนการรักษา ผลการตรวจวินิจฉัย ผลการรักษา การพยากรณ์โรค ให้คู่สนทนาเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม รวมถึงการแจ้งข่าวร้ายและการปฏิบัติในกรณีสัตว์ป่วยใกล้เสียชีวิต และในกรณีที่สัตว์ป่วยเสียชีวิตแล้ว

ข้อ ๗ ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ต้องจัดทำรายงานสัตว์ป่วยที่มีข้อมูลที่ชัดเจน และเก็บรักษาประวัติสัตว์ป่วยที่สามารถสืบค้นได้ง่ายต่อเพื่อนร่วมงาน และข้อมูลเป็นที่เข้าใจได้ต่อสาธารณชน

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้อง

๑. ตระหนักรู้ว่า การจัดทำรายงานสัตว์ป่วย เวชระเบียนสัตว์ป่วย ใบส่งต่อสัตว์ป่วย และบันทึกทางการแพทย์เป็นขั้นตอนที่จำเป็นในกระบวนการรักษาสัตว์
๒. ตระหนักรู้ว่า รายงานสัตว์ป่วย เวชระเบียนสัตว์ป่วย ใบส่งต่อสัตว์ป่วย และบันทึกทางการแพทย์ นี้เป็นข้อมูลที่สามารถเปิดเผยต่อเพื่อนร่วมงานเจ้าของสัตว์ และสาธารณชน
๓. ให้ความสำคัญของข้อมูลจากรายงานสัตว์ป่วย เวชระเบียนสัตว์ป่วย ใบส่งต่อสัตว์ป่วย และบันทึกทางการแพทย์ ที่ได้บันทึกมาก่อนว่ามีความสำคัญในการดำเนินการประเมินสภาพสัตว์ และการรักษาต่อในปัจจุบัน
๔. สามารถจัดทำรายงานสัตว์ป่วย เวชระเบียนสัตว์ป่วย ใบส่งต่อสัตว์ป่วย และบันทึกทางการแพทย์ อย่างถูกต้องและชัดเจนเป็นที่เข้าใจได้

ข้อ ๘ ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์สามารถทำงานเป็นสมาชิกของทีมงาน ที่ประกอบไปด้วยผู้คนจากหลากหลายสาขาวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บริการกับผู้รับบริการ

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้อง

๑. รู้จักการทำงานเป็นทีม สามารถแยกแยะบทบาทและหน้าที่ของบุคลากรในทีมงานได้ และแสดงความเกี่ยวข้องกันในการรักษาสัตว์
๒. ทราบถึงข้อจำกัดของการทำงานโดยลำพัง ที่ไม่มีการเชื่อมโยงกับคนอื่นในทีมงาน กับเจ้าของสัตว์ หรือบุคคลนอกสาขาอาชีพ
๓. ตระหนักว่างานสัตวแพทย์เป็นงานบริการ และมีช่วงเวลาการทำงานที่ไม่แน่นอน สอดคล้องกับการเจ็บป่วย หรือสถานการณ์โรค

ข้อ ๙ ในฐานะสัตวแพทย์ พึงระลึกถึงความรับผิดชอบทางด้านจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสัตว์ป่วยแต่ละตัวและการให้ข้อมูลกับเจ้าของสัตว์

คำอธิบาย

ผู้ประกอบการสัตวแพทย์ จะต้อง

๑. ตระหนักว่าสัตว์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความรู้สึก (animals are sentient beings)
๒. เข้าใจว่าเป็นหน้าที่ของสัตวแพทย์ที่จะต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้องที่สุดแก่เจ้าของสัตว์ในทุกวาระ
๓. มีความสำนึกในคุณธรรม และจริยธรรมของการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์

ข้อ ๑๐ ในฐานะสัตวแพทย์ พึงระลึกถึงความคิดและความรู้สึกของสาธารณชนทั้งทางด้านการเงินและเข้าใจต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้รับบริการ และตอบสนองอย่างเหมาะสมแม้จะอยู่ภายใต้ความกดดันในบางกรณี

คำอธิบาย

ผู้ประกอบการสัตวแพทย์ จะต้อง

๑. ตระหนักถึงหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่ดูแลและคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งทางด้านการเงินและความรู้สึกของผู้มารับบริการ
๒. ตระหนักถึงการมีสำนึกและมีสติในการตอบสนองอย่างเหมาะสม และเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้อื่น

ข้อ ๑๑ ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์พึงยอมรับในความสามารถของวิชาชีพอื่นที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาศาสตร์ทางสาขาวิชาสัตวแพทยศาสตร์ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดูแลสุขภาพสัตว์ และการสาธารณสุข

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้อง

๑. สามารถประยุกต์ความรู้ เทคโนโลยี และทักษะใหม่ จากสาขาอาชีพอื่นเพื่อนำมาพัฒนาศาสตร์ทางสัตวแพทย์ได้อย่างเหมาะสม
๒. สามารถเชื่อมโยง และยอมรับว่าศาสตร์ทางสัตวแพทย์มีการพัฒนา มาจากสาขาอาชีพอื่นด้วย

ข้อ ๑๒ ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับองค์ประกอบ และการจัดการเพื่อการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ในสถานพยาบาลสัตว์

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้อง

๑. มีความเข้าใจในกระบวนการจัดตั้งสถานพยาบาลสัตว์ รวมถึงการขอใบอนุญาตประเภทต่างๆ

๒. ตระหนักถึงธรรมชาติของสัตว์ประเภทต่างๆ และมีความรู้เรื่องอิสรภาพ ๕ ประการ เพื่อจัดการสถานประกอบการให้สอดคล้องกับหลักสวัสดิภาพสัตว์ที่ดี
๓. มีความรู้ในการจัดการสถานพยาบาลสัตว์ รวมถึงอุปกรณ์ทางสัตวแพทย์ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพที่ดี
๔. รู้ถึงความรับผิดชอบของตนเองและนายจ้างในด้านการจ้างงานและกฎหมายด้านสุขภาพและความปลอดภัย รวมถึงความรับผิดชอบของผู้ร่วมงานและสาธารณชน
๕. รู้ถึงที่มาของการคิดคำนวณค่าบริการ และความสำคัญในการดำเนินการตามระบบของสถานประกอบการในการเก็บรักษาประวัติสัตว์ป่วย
๖. มีความสามารถในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพในการสื่อสาร แบ่งปัน เก็บรักษา เปลี่ยนแปลง และวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่
๗. รู้ถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและนโยบายของสถานประกอบการ

หมวดที่ ๒ ความรู้ความเข้าใจในวิชาการ สาขาสัตวแพทยศาสตร์

ข้อ ๑๓ ศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานทางวิชาการสัตวแพทย์

- (๑) มีพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับกลไกภายในและการเจริญเติบโตของสิ่งมีชีวิต เช่น ชีววิทยา พันธุศาสตร์ เคมีอินทรีย์
- (๒) มีความรู้เบื้องต้นเรื่องวิวัฒนาการและการจำแนกกลุ่มของสัตว์ในอาณาจักรสัตว์
- (๓) มีความรู้เรื่องโครงสร้างและชีวเคมีขั้นพื้นฐานของสิ่งมีชีวิตในระดับเซลล์
- (๔) มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักการของเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์และเครื่องมือทางการแพทย์ เช่น กล้องจุลทรรศน์ เครื่องถ่ายภาพรังสี เครื่องวัดคลื่นเสียงความถี่สูง เป็นต้น

คำอธิบาย

ผู้ประกอบการสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

๑. พื้นฐานของพันธุศาสตร์ การถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ของลักษณะต่างๆ รวมถึงการเชื่อมโยงของความผิดปกติของโครโมโซมและพันธุกรรมที่ส่งผลกระทบต่อการเกิดความผิดปกติที่มีมาแต่กำเนิดในสัตว์
๒. การสร้างเซลล์สืบพันธุ์ในสัตว์เพศผู้และเพศเมีย การปฏิสนธิและการพัฒนาของตัวอ่อน การพัฒนาของเยื่อหุ้มตัวอ่อนและรก การพัฒนาของตัวอ่อนในการสร้างระบบต่างๆ ของร่างกายในสัตว์

๓. หน้าที่ของสารอาหารในกระบวนการชีวเคมีขั้นพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต การแปรรูปสารอาหารไปเป็นพลังงาน (energy generation and storage) การสร้างและเปลี่ยนแปลงสารชีวโมเลกุลภายในเซลล์ (metabolic pathway) การทำงานของเอนไซม์และโคเอนไซม์และการสลายและการสังเคราะห์สารชีวโมเลกุลต่าง ๆ

๔. ความแตกต่างในเชิงวิวัฒนาการของสัตว์

๕. หลักการทำงานของเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์พื้นฐานเพื่อใช้ในการวินิจฉัยโรค เช่น กล้องจุลทรรศน์ refractometer เป็นต้น

๖. หลักการทำงานของเครื่องมือพื้นฐานทางการสัตวแพทย์ เช่น stethoscope เครื่องถ่ายภาพรังสี เครื่องวัดคลื่นเสียงความถี่สูง เครื่องวัดคลื่นไฟฟ้าหัวใจ เป็นต้น

ข้อ ๑๔ กระบวนการค้นคว้าวิจัย และการนำผลการค้นคว้าวิจัยมาประยุกต์ใช้ในศาสตร์ทางสัตวแพทย์

(๑) เข้าใจวิธีการวางแผนและดำเนินงานวิจัยเบื้องต้น

(๒) รู้วิธีการสืบค้นข้อมูลด้านต่าง ๆ จากฐานข้อมูล หรือแหล่งข้อมูลสาธารณะเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม และเพื่อตอบปัญหาข้อข้องใจทางวิชาการสาขาสัตวแพทยศาสตร์

(๓) สามารถสรุป วิเคราะห์ สังเคราะห์ และวิจารณ์ผลที่ได้จากงานวิจัยในเชิงวิชาการ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้งานในวิชาชีพได้

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการค้นคว้าวิจัย สามารถนำผลการค้นคว้าวิจัยมาเผยแพร่และประยุกต์ใช้ในศาสตร์ทางสัตวแพทย์ได้

ข้อ ๑๕ โครงสร้างและการทำงานปกติของร่างกายสัตว์และเรื่องที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการเลี้ยงดูและการจัดการ

- (๑) มีความรู้และเข้าใจโครงสร้างทางมหากายวิภาคศาสตร์และจุลกายวิภาคศาสตร์ และการทำงานของอวัยวะและระบบต่างๆ ของร่างกายสัตว์ปกติทุกระบบโดยเน้นการนำไปใช้ทางคลินิก
- (๒) รู้และเข้าใจความแตกต่างทางกายวิภาคศาสตร์ และการทำหน้าที่ของอวัยวะและระบบต่างๆ ระหว่างกลุ่มสัตว์ชนิดต่างๆ ได้แก่ สัตว์เคี้ยวเอื้อง สุกร สัตว์ปีก สัตว์น้ำ สุนัข ม้า เป็นต้น
- (๓) เข้าใจหลักการเลี้ยงสัตว์และการจัดการฟาร์มสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น สัตว์เคี้ยวเอื้อง สุกร สัตว์ปีก สัตว์น้ำ เป็นต้น

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างและการทำงานของอวัยวะในร่างกายสัตว์ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก) หลักการเลี้ยงสัตว์และการจัดการฟาร์มรวมทั้งพฤติกรรมตามปกติของสัตว์ชนิดต่างๆและนำไปประยุกต์ใช้ในระดับคลินิก

ข้อ ๑๖ สาเหตุของโรค พยาธิกำเนิด อากาศทางคลินิก การวินิจฉัยโรค และการรักษาโรคที่พบได้บ่อยและเป็นปัญหาในสัตว์ที่เลี้ยงในประเทศไทย

- (๑) เข้าใจลักษณะทางชีววิทยาของเชื้อโรคสำคัญๆ ในกลุ่มต่างๆ ได้แก่ เชื้อไวรัส แบคทีเรีย เชื้อรา พยาธิ สิ่งมีชีวิตที่ก่อโรคอื่นๆ และสารพิษ

- (๒) รู้วิธีการหรือกลไกที่เชื้อโรคต่างๆ เข้าสู่ร่างกายสัตว์ และก่อให้เกิดความเสียหายแก่เนื้อเยื่อและอวัยวะต่างๆ
- (๓) ทราบอาการที่เป็นลักษณะเด่นของโรคสำคัญต่างๆ ในสัตว์
- (๔) ทราบวิธีการวินิจฉัยการเกิดโรคต่างๆ ในสัตว์ตามหลักวิชาการ
- (๕) สามารถวางแผนการป้องกันและการรักษาโรคที่สำคัญที่พบในสัตว์เลี้ยงในประเทศไทย

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

๑. การแบ่งกลุ่ม การเจริญเติบโต การเพิ่มจำนวน และภาวะที่ส่งผลกระทบต่อเจริญเติบโตและการเพิ่มจำนวนของไวรัส แบคทีเรีย และเชื้อรา
๒. การแบ่งกลุ่ม วงจรชีวิต และการระงับวงจรชีวิตของพยาธิ โปรโตซัว และสัตว์ขาปล้องที่ก่อโรค และ/หรือเป็นพาหะนำโรค
๓. กลไกการเข้าสู่ร่างกายของไวรัส แบคทีเรีย พยาธิ โปรโตซัว และสารก่อภูมิแพ้ การตอบสนองของร่างกาย การก่อให้เกิดพยาธิสภาพ กระบวนการอักเสบ การซ่อมแซมเนื้อเยื่อ และการสร้างภูมิคุ้มกัน
๔. สาเหตุของโรค พยาธิกำเนิด อาการทางคลินิก การวินิจฉัยโรค และวางแผนการรักษาโรคที่พบได้บ่อยและเป็นปัญหาในสัตว์ที่เลี้ยงในประเทศไทย (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก)

ข้อ ๑๗ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิภาพสัตว์ รวมถึงการขนย้ายสัตว์ และโรคที่ต้องรายงานให้ทางการทราบ

- (๑) พ.ร.บ. โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๔๙๙ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม
- (๒) พ.ร.บ. สถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓
- (๓) พ.ร.บ. ควบคุมการฆ่าและจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม
- (๔) พ.ร.บ. ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. ๒๕๒๕ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม
- (๕) กฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวกับวิชาชีพการสัตวแพทย์
- (๖) เกณฑ์มาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ เช่น สัตว์เคี้ยวเอื้อง สุกร สัตว์ปีก สัตว์น้ำ เป็นต้น
- (๗) กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการสวัสดิภาพสัตว์ และในการขนย้ายสัตว์
- (๘) แนวทางการปฏิบัติในสากลประเทศ
- (๙) จรรยาบรรณสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์

ข้อ ๑๘ กฎหมายเกี่ยวกับยาสัตว์

- (๑) พ.ร.บ. ยา พ.ศ. ๒๕๑๐
- (๒) การใช้ยาสัตว์ตาม มอก. ๗๐๐๑/๒๕๔๐ และ มกษ. ๙๐๓๒
- (๓) กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการห้ามใช้ยาปฏิชีวนะ สารต้านจุลชีพ และสารเคมีในสัตว์เพื่อการบริโภค
- (๔) กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับยาที่ใช้ในวิชาชีพการสัตวแพทย์

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

๑. การผลิตหรือขายยาสำหรับสัตว์เพื่อการบำบัดโรคสัตว์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้บำบัดโรคสัตว์หรือผู้ประกอบการวิชาชีพการสัตวแพทย์
๒. ชนิด ข้อจำกัด ข้อห้ามใช้ และระยะเวลาหยุดยา ของสารต้านจุลชีพ และสารอื่นที่ใช้ในการรักษาโรคสัตว์
๓. การใช้และการเก็บรักษาayaanตราย และยาอื่นที่มีข้อกำหนดพิเศษ การใช้ การครอบครองยาหรือสารเสพติดที่สามารถนำมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ได้

ข้อ ๑๙ แนวทางการใช้ยาอย่างเหมาะสม รอบคอบและรับผิดชอบ

มีความเข้าใจในหลักการของเภสัชจลนศาสตร์ กลไกการออกฤทธิ์ ข้อบ่งใช้ วิธีและขนาดการใช้ยา ผลไม่พึงประสงค์และข้อควรระวังในการใช้ยาดังต่อไปนี้

- (๑) ยาด้านจุลชีพ
- (๒) ยาถ่ายพยาธิ
- (๓) ยาฆ่าเชื้อ
- (๔) ยาด้านอักเสบ
- (๕) ยาที่ออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง
- (๖) ยาที่ออกฤทธิ์ต่อระบบไหลเวียนโลหิต
- (๗) ยาที่ออกฤทธิ์ต่อระบบทางเดินอาหาร
- (๘) ยาที่ออกฤทธิ์ต่อระบบทางเดินหายใจ
- (๙) ยาที่ออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทอัตโนมัติ
- (๑๐) ยาที่ออกฤทธิ์ต่อระบบต่อมไร้ท่อ
- (๑๑) ยาด้านมะเร็ง และยาเฉพาะทางอื่น ๆ

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่อง การเขียนใบสั่งยา การคำนวณขนาดของยา กระบวนการที่ยาออกฤทธิ์ต่อร่างกาย การตอบสนองของร่างกายต่อยา และการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล รวมทั้งพิษและ ผลข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ยากลุ่มต่างๆ

ข้อ ๒๐ หลักการในการป้องกันโรคและการส่งเสริมสุขภาพและสวัสดิภาพสัตว์

จะต้องมีความรู้ในหลักการทำวัคซีน การป้องกันโรคสัตว์ที่สำคัญใน แต่ละชนิดสัตว์ เช่น สัตว์เคี้ยวเอื้อง สุกร สัตว์ปีก สัตว์น้ำ สุนัข และม้า การ ป้องกันและกำจัดพยาธิภายในและภายนอก รวมถึงการจัดการหรือการเลี้ยง สัตว์ที่คำนึงถึงสวัสดิภาพสัตว์

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่อง ดังต่อไปนี้

๑. การจัดเตรียมโรงเรือนที่เหมาะสม และผ่านการทำความสะอาดฆ่าเชื้อ ก่อนจะนำสัตว์เลี้ยงเข้าในโรงเรือน
๒. ระบบการทำลายเชื้อโรคก่อนเข้าและออกจากฟาร์ม ทราบและสามารถใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ (antiseptic, disinfectant) ได้อย่างเหมาะสม
๓. ชนิดของวัคซีนเชื้อเป็นและเชื้อตาย ธรรมชาติการตอบสนองทางภูมิคุ้มกันเพื่อการจัดการในสัตว์ที่มีการสัมผัสเชื้อมาก่อนหน้าและที่ยังไม่มีการสัมผัสเชื้อ
๔. การจัดทำโปรแกรมถ่ายพยาธิภายใน และป้องกันพยาธิภายนอกจำพวกเห็บ เหา หมัด และไรอย่างเหมาะสม

๕. โปรแกรมการให้วัคซีนป้องกันโรคที่สำคัญในสัตว์ ทั้งในลูกสัตว์ สัตว์ตั้งท้อง และสัตว์โตเต็มวัย
๖. หลักการนำสัตว์ตัวใหม่เข้าฝูง
๗. วิธีจัดการการเลี้ยงสัตว์โดยสัตว์ไม่เกิดภาวะทุพโภชนาการ ความเจ็บปวด ความหวาดระแวง โรคภัย พยาธิภายในและภายนอก และเป็นการเลี้ยงโดยคำนึงถึงธรรมชาติของสัตว์ประเภทนั้น
๘. ผลเสียที่เกิดขึ้นจากความบกพร่องในการป้องกันโรค

ข้อ ๒๑ ต้องมีความรู้ในด้านสัตวแพทยสาธารณสุข สามารถประเมินมาตรฐานทางสุขอนามัยในการดำเนินการผลิต การฆ่า การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสัตว์ ทั้งระดับชาติและนานาชาติได้

- (๑) การตรวจ และควบคุมคุณภาพเนื้อสัตว์ และผลิตภัณฑ์จากสัตว์
- (๒) การตรวจ และควบคุมคุณภาพน้ำนม และผลิตภัณฑ์จากน้ำนม
- (๓) ความปลอดภัยทางด้านอาหาร
- (๔) โรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน
- (๕) ระบาดวิทยาทางสัตวแพทย์
- (๖) การจัดการสิ่งแวดล้อมทางสัตวแพทย์

คำอธิบาย

ผู้ประกอบการวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

๑. การตรวจเนื้อสัตว์ การควบคุมคุณภาพเนื้อสัตว์ และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ในเรื่องดังต่อไปนี้

- ๑.๑ วิธีการขนส่ง หรือเคลื่อนย้ายสัตว์ตามหลักมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับของสากล
 - ๑.๒ มาตรฐานโรงพักสัตว์ และโรงฆ่าสัตว์
 - ๑.๓ การตรวจสอบสุขภาพ และสภาพภายนอกของสัตว์ก่อนเข้าโรงฆ่าสัตว์
 - ๑.๔ วิธีการทำการุณยฆาตในสัตว์ ตามหลักมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์
 - ๑.๕ การตรวจซากสัตว์ภายหลังการฆ่า สภาพทั่วไปของซาก การตรวจสอบส่วนหัวและต่อมน้ำเหลือง การตรวจอวัยวะภายใน การตรวจซากที่เอาอวัยวะภายในออกแล้ว
 - ๑.๖ มาตรฐานเกี่ยวกับความปลอดภัยของการผลิตและแปรรูปเนื้อสัตว์โดยใช้หลักการ GMP และ HACCP
๒. การตรวจ และควบคุมคุณภาพน้ำนม และผลิตภัณฑ์จากน้ำนมในเรื่องดังต่อไปนี้
 - ๒.๑ วิธีการขนส่งน้ำนมดิบ ขั้นตอนการรับน้ำนมดิบ ณ ศูนย์รับน้ำนม และการตรวจสอบคุณภาพน้ำนมเบื้องต้น
 - ๒.๒ องค์ประกอบของน้ำนม และมาตรฐานคุณภาพน้ำนม
 - ๒.๓ การตรวจคุณภาพน้ำนมและผลิตภัณฑ์จากน้ำนมทางห้องปฏิบัติการ
 - ๒.๔ กระบวนการผลิตและแปรรูปน้ำนม
 - ๒.๕ มาตรฐานเกี่ยวกับความปลอดภัยของการผลิตและแปรรูปน้ำนมโดยใช้หลักการ GMP และ HACCP
 ๓. โรคที่ติดต่อยาระหว่างสัตว์และคน โรคอุบัติใหม่อุบัติซ้ำ ในเรื่องชนิดของเชื้อโรคที่เป็นสาเหตุ ชนิดสัตว์ที่สามารถแพร่เชื้อได้ และกลไกการติดต่อยาระหว่างสัตว์สู่คน ในโรคต่างๆ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก)

๔. เกณฑ์มาตรฐานด้านความปลอดภัยทั้งด้านเคมี จุลชีววิทยาและกายภาพ ของอาหารสำหรับมนุษย์ที่มีต้นกำเนิดมาจากเนื้อสัตว์ น้านม ไข่ และอวัยวะต่างๆ ของสัตว์ รวมถึงแนวทางในการประเมินความปลอดภัยทางด้านอาหาร

๕. ระบาดวิทยาทางสัตวแพทย์ ในเรื่องดังต่อไปนี้

- ๕.๑ รูปแบบและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดโรคและการแพร่กระจายโรค
- ๕.๒ การวางแผนการศึกษาทางระบาดวิทยา
- ๕.๓ การวัดความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเสี่ยงกับการเกิดโรค
- ๕.๔ การวิเคราะห์ข้อมูลทางระบาดวิทยาและการประเมินความเสี่ยง
- ๕.๕ การสอบสวนและการเฝ้าระวังโรค

๖. การจัดการสิ่งแวดล้อมทางสัตวแพทย์ ในเรื่องดังต่อไปนี้

- ๖.๑ การจัดการของเสีย และการกำจัดของเสียจากฟาร์ม
- ๖.๒ การจัดการคุณภาพน้ำ
- ๖.๓ สารก่อการกลายพันธุ์และสารก่อมะเร็ง

๗. ความปลอดภัยจากโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคนของผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการดำเนินการผลิต การฆ่า และการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสัตว์

ข้อ ๒๒ เข้าใจและสามารถอธิบายให้คำแนะนำแก่ผู้เลี้ยงสัตว์ และผู้ประกอบการเกี่ยวกับความสำคัญของสวัสดิภาพสัตว์ ตลอดจนการเลี้ยง การใช้งานและการฆ่าสัตว์อย่างมีมนุษยธรรม

คำอธิบาย

ผู้ประกอบการวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบของหลักสวัสดิภาพสัตว์ทั้งห้าข้อ (five freedoms) และความสัมพันธ์ระหว่างสวัสดิภาพสัตว์ที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์
๒. การให้ความรู้และคำแนะนำแก่ผู้เลี้ยงสัตว์ และผู้ประกอบการเลี้ยงสัตว์ เกี่ยวกับการเลี้ยง การใช้งาน และการฆ่าสัตว์อย่างรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงหลักสวัสดิภาพสัตว์

หมวดที่ ๓ ความสามารถในการปฏิบัติงาน

ข้อ ๒๓ สามารถสอบถามและบันทึกประวัติสัตว์ป่วยเฉพาะตัว และเก็บข้อมูลในระดับฝูงหรือฟาร์มได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. ขั้นตอนการได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานและรายละเอียดประจำตัวสัตว์ ระบบการลงทะเบียน และวิธีการสำหรับระบุตัวสัตว์ และสามารถชักข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อนำไปสู่ปัญหาที่แท้จริงของสัตว์ป่วยได้
๒. ดัชนีชี้วัดที่สำคัญต่อผลผลิตของฟาร์ม และสามารถอธิบายรายละเอียดของข้อมูลประกอบในการคำนวณดัชนีดังกล่าว รวมถึงสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาเพื่อใช้ประกอบการดำเนินการได้
๓. การเก็บประวัติสัตว์ป่วยเฉพาะตัวและระดับฝูง โดยจัดเก็บในรูปแบบบันทึกบนกระดาษ และ/หรือ บันทึกในโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ข้อ ๒๔ การวิเคราะห์และประเมินข้อมูลที่มีอยู่

- (๑) สามารถรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการซักประวัติ และการตรวจร่างกายสัตว์ทางคลินิก เพื่อทำการวินิจฉัยแยกโรค
- (๒) สามารถตรวจและวิเคราะห์ผลการตรวจทางคลินิกด้วยเครื่องมือพิเศษพื้นฐาน เช่น เครื่องถ่ายภาพรังสี คลื่นเสียง ความถี่สูง เครื่องวัดคลื่นไฟฟ้าหัวใจ
- (๓) สามารถแปลผลและวิเคราะห์ผลที่ได้จากผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการต่างๆ ได้แก่ ผลทางโลหิตวิทยา ชีวเคมี

คลินิก ซีรัมวิทยา และผลการตรวจปัสสาวะ และสามารถ
นำมาวินิจฉัยโรครวมถึงพยากรณ์โรค

ข้อ ๒๕ การบังคับสัตว์อย่างถูกต้อง มีมนุษยธรรม และปลอดภัยต่อ
สัตว์ สัตวแพทย์ และผู้ร่วมงาน

- (๑) อธิบายอุปกรณ์และวิธีการต่างๆ ที่สามารถใช้เพื่อการ
จัดการและบังคับสัตว์แต่ละชนิด ได้อย่างถูกต้อง
- (๒) อธิบายประโยชน์และข้อจำกัดของวิธีการต่างๆ ที่ใช้สำหรับ
การบังคับสัตว์แต่ละชนิดได้อย่างถูกต้อง
- (๓) สามารถบังคับสัตว์ชนิดต่างๆ ด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้
บรรลุวัตถุประสงค์ เช่น การตรวจร่างกาย การเก็บตัวอย่าง
ชนิดต่างๆ การให้ยาและสารน้ำ ได้อย่างถูกต้องและ
ปลอดภัย
- (๔) สามารถอธิบายวิธีการหลีกเลี่ยงอันตราย และแก้ไขปัญหา
ที่เกิดจากการใช้อุปกรณ์และวิธีการต่างๆ เพื่อการบังคับ
สัตว์

ข้อ ๒๖ สามารถตรวจร่างกายสัตว์ได้อย่างถูกต้องครบถ้วนตามหลัก
ทางอายุรศาสตร์การสัตวแพทย์

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถ
ดำเนินการได้อย่างเหมาะสมในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. กระบวนการตรวจร่างกายสัตว์ ขั้นตอนการตรวจร่างกาย และสามารถ
ระบุผลการตรวจร่างกายที่ปกติ และระบุสิ่งที่บ่งบอกถึงความผิดปกติจาก
การตรวจร่างกายในระบบต่างๆ

๒. การทำหัตถการพื้นฐานตามหลักเวชศาสตร์ทางการสัตวแพทย์ เช่น การบริหารเวชภัณฑ์ ชีวภัณฑ์หรือสารเคมีเข้าสู่ร่างกาย เป็นต้น

ข้อ ๒๗ การช่วยเหลือสัตว์ในกรณีฉุกเฉิน

- (๑) สามารถทำการกู้ชีพ (CPR) ได้อย่างถูกต้อง
- (๒) สามารถประเมินสภาพสัตว์ว่าอยู่ในภาวะวิกฤต และรู้วิธีเบื้องต้นในการช่วยเหลือ
- (๓) สามารถทำหัตถการที่จำเป็นระหว่างสัตว์อยู่ในภาวะฉุกเฉิน เช่น การให้เลือด การให้สารน้ำ การให้ออกซิเจน
- (๔) สามารถแก้ไขภาวะฉุกเฉินที่พบบ่อย ๆ ได้อย่างถูกต้อง เช่น การคลออดยาก อุบัติเหตุสัตว์ถูกรถชน การได้รับสารพิษ

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. การกู้ชีพตามหลักการที่ถูกต้อง ในเรื่องดังต่อไปนี้

- ๑.๑ การสอดท่อช่วยหายใจ
- ๑.๒ การช่วยการหายใจ และเพิ่มออกซิเจนให้กับสัตว์
- ๑.๓ การช่วยกระตุ้นการเต้นของหัวใจและการไหลเวียนของเลือด
- ๑.๔ ชนิดและปริมาณของเวชภัณฑ์ และสารน้ำที่ใช้เพื่อการกู้ชีพ

๒. สาเหตุและอาการของการเกิดภาวะวิกฤตในสัตว์ วิธีเบื้องต้นในการช่วยเหลือ และหัตถการพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือสัตว์ในกรณีฉุกเฉิน เช่น accident, anaphylactic shock, bleeding, dystocia, heat stroke, hypocalcemia, hypovolemic shock, injury, intoxication, pneumothorax เป็นต้น

ข้อ ๒๘ สามารถเก็บตัวอย่างเช่น มูลสัตว์ เลือด ขน ผิวน้ำ ชี้นเนื้อ น้่านม สิ่งคัดหลั่ง เลือดและผลิตภัณฑ์เลือด ซีรัม ปัสสาวะ อาหาร วัตถุพิษ อาหารสัตว์ เพื่อการวินิจฉัยทางปาราสิตวิทยา จุลชีววิทยา พยาธิวิทยาและพิษวิทยา ด้วยวิธีพื้นฐาน รักษาตัวอย่าง และขนส่งตัวอย่างเพื่อส่งตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ และสามารถแปลผลการตรวจ

คำอธิบาย

ผู้ประกอบการวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. วิธีการเก็บตัวอย่างอย่างเหมาะสมจากตัวสัตว์ และวัตถุพิษอาหารสัตว์ การขนส่งตัวอย่าง และวิธีการเก็บรักษาตัวอย่างที่เหมาะสม
๒. การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การเลือกใช้ และการแปลผลเพื่อการวินิจฉัยโรคอย่างเหมาะสม (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก)
๓. คำนิยามเกี่ยวกับวัตถุพิษอาหารสัตว์ที่เสื่อมคุณภาพ

ข้อ ๒๙ สามารถใช้เครื่องถ่ายภาพรังสีกับสัตว์ได้อย่างถูกต้องและอ่านแปลผลภาพรังสีเบื้องต้น

คำอธิบาย

ผู้ประกอบการวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม ในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. การปรับตั้งค่า exposure factors ของเครื่องถ่ายภาพรังสี ที่เหมาะสมกับ ส่วนของร่างกายสัตว์ที่จะดำเนินการถ่ายภาพรังสี
๒. อันตรายจากรังสีที่ใช้ และการป้องกันการเกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น ได้อย่างเหมาะสม

๓. การจัดทำเพื่อการถ่ายภาพรังสี และมีความรู้เกี่ยวกับข้อพึงระวังในการจัดทำเพื่อดำเนินการถ่ายภาพรังสีในสัตว์ที่มีภาวะวิกฤต
๔. การแปลผลภาพทางรังสีเบื้องต้นที่บ่งบอกความผิดปกติในอวัยวะส่วนต่างๆ หลักการดำเนินการตรวจด้วยวิธี contrast radiography สำหรับกระเพาะปัสสาวะ และระบบทางเดินอาหาร

ข้อ ๓๐ สามารถเตรียมอุปกรณ์ผ่าตัดพื้นฐานและดำเนินการผ่าตัดพื้นฐานตามขั้นตอนที่ถูกต้องและปลอดภัย

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม ในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. วิธีการฆ่าเชื้อ และขั้นตอนต่างๆ เพื่อการปลอดเชื้อสำหรับ

๑.๑ อุปกรณ์ทุกชนิดที่ใช้สำหรับการผ่าตัดพื้นฐาน

๑.๒ ร่างกายของสัตว์ในบริเวณที่จะดำเนินการผ่าตัด

๑.๓ บุคลากรดำเนินการผ่าตัด

๒. การเลือกใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และวัสดุในการผ่าตัดพื้นฐาน

๓. ขั้นตอนในการผ่าตัด การดูแลสัตว์หลังการผ่าตัด รวมถึงภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้ในการผ่าตัดพื้นฐาน เช่น การเย็บแผล การจัดการบาดแผล การทำหมัน การเปิดผ่าช่องท้อง เป็นต้น

ข้อ ๓๑ สามารถดำเนินการให้ยาสงบประสาท การให้ยาสลบ และยาระงับความรู้สึกเฉพาะที่ขั้นพื้นฐานได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม ในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. การเลือกใช้ยาสงบประสาทกลุ่มต่างๆ และสามารถดำเนินการให้ยาสงบประสาทในปริมาณที่ถูกต้องเหมาะสมในสัตว์ชนิดต่างๆ
๒. การระงับความรู้สึกเฉพาะที่ขึ้นพื้นฐาน รวมถึงขั้นตอนการเตรียมการเพื่อดำเนินการระงับความรู้สึกเฉพาะที่ เช่น epidural anesthesia, perineural anesthesia, skin infiltration เป็นต้น
๓. หลักการในการระงับความรู้สึกทั้งตัว (general anesthesia) ดังต่อไปนี้
 - ๓.๑ การเตรียมตัวสัตว์ก่อนการระงับความรู้สึกทั้งตัวในสัตว์ชนิดต่างๆ
 - ๓.๒ ยาสลบในกลุ่มต่างๆ และการเลือกใช้อย่างเหมาะสมในสัตว์ชนิดต่างๆ
 - ๓.๓ วิธีการในการเหนี่ยวนำการสลบ และการรักษาระดับการสลบ
 - ๓.๔ การดูแลสัตว์ระหว่างการฟื้นจากการสลบ
 - ๓.๕ ภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นได้ระหว่างการวางยาสลบ และหลังการวางยาสลบ รวมถึงการป้องกันการเกิด และการแก้ไขภาวะแทรกซ้อน
๔. การจัดการเพื่อลดความเจ็บปวด (pain management)

ข้อ ๓๒ สามารถอธิบาย แนะนำและตอบปัญหาด้านสุขภาพสัตว์และการรักษาสัตว์ขึ้นพื้นฐาน

- (๑) สามารถอธิบายกระบวนการของโรคที่สำคัญในสัตว์ รวมถึงหลักการรักษาและการป้องกันโรคนั้นๆ
- (๒) สามารถอธิบายการดูแลสุขภาพทั่วไปในสัตว์ รวมถึงอธิบาย แนะนำ และตอบปัญหาประเด็นต่างๆ ที่เจ้าของสงสัย

ข้อ ๓๓ สามารถดำเนินการตามกระบวนการชันสูตรซากสัตว์ป่วย และบันทึกผลได้อย่างถูกต้อง เพื่อการวินิจฉัยโรคหรือหาสาเหตุการตายของ สัตว์

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถ ดำเนินการได้อย่างเหมาะสม ในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. การทำการชันสูตรในสัตว์ชนิดต่างๆ ตามหลักการที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล รวมถึงการให้ข้อมูลแก่เจ้าของสัตว์เพื่อการตัดสินใจในการทำการชันสูตร
๒. การป้องกันตนเองและผู้ร่วมงานจากความเสี่ยงในการได้รับเชื้อโรคจากซากสัตว์
๓. กระบวนการชันสูตรซากในสัตว์ชนิดต่างๆ
๔. การกำจัดซากและการฆ่าเชื้อโรคในพื้นที่ที่มีการชันสูตรซากเพื่อป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อโรคไปสู่สิ่งแวดล้อม
๕. การบันทึกผลการชันสูตรและการเขียนรายงานผลการชันสูตรซาก

ข้อ ๓๔ สามารถดำเนินการตรวจสอบสภาพร่างกายสัตว์ก่อนฆ่า และตรวจซากสัตว์หลังฆ่าในสัตว์ที่ใช้เพื่อการบริโภค ได้แก่ โค กระบือ สุกร แพะ แกะและสัตว์ปีก สามารถระบุสภาพที่มีผลต่อคุณภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบาย

ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถ ดำเนินการได้อย่างเหมาะสม ในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. การตรวจสอบและระบุสภาพของสัตว์ที่เป็นโรคระบาด หรือเป็นโรค เช่น actinobacillosis, actinomycosis, anthrax, atrophic rhinitis, bovine ephemeral fever, brucellosis, classical swine fever, contagious pleuropneumonia, foot and mouth disease, fowl plague, infectious bursal disease, infectious laryngotracheitis, Japanese B encephalitis, leptospirosis, Marek's disease, melioidosis, Newcastle disease, paratuberculosis, pox, psittacosis, pullorum, rabies, swine erysipelas, tetanus, trichinosis, tuberculosis เป็นต้น
๒. การตรวจสอบและระบุสภาพของสัตว์ที่ไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นอาหาร เช่น สัตว์ที่ตั้งท้อง หรือสัตว์ที่ตกลูกใหม่ สัตว์ที่ปรากฏชัดว่าได้ฉีดวัคซีนแล้วยังไม่ครบยี่สิบเอ็ดวัน สัตว์ที่เป็นแผล ฝิทั่วไป สัตว์ที่ผอมแห้งมาก สัตว์ที่มีลักษณะบวมทั้งตัว สัตว์ที่มีสารตกค้างกลุ่มเบต้าอะโกนิสท์ สัตว์ที่มีอาการไข้สูง โดยสุกรมี่อุณหภูมิสูงกว่า ๑๐๖ องศาฟาเรนไฮต์ขึ้นไป หรือโค กระบือ แพะ หรือแกะที่มีอุณหภูมิสูงกว่า ๑๐๕ องศาฟาเรนไฮต์ขึ้นไป
๓. การตรวจสอบและระบุเนื้อสัตว์ที่เป็นโรค หรือมีลักษณะที่ไม่เหมาะสมที่จะใช้เนื้อสัตว์นั้นเป็นอาหาร เช่น เนื้อสัตว์ที่ช้ำ หรือมีโลหิตคั่งฝังอยู่ในเนื้อสัตว์ เนื้อสัตว์ที่เป็นแผล ฝิหนอง เน่า หรือเนื่อตาย เนื้อสัตว์ที่มีกลิ่นปัสสาวะ หรือกลิ่นยา เนื้อสัตว์ที่มีตัวพยาธิ เนื้อสัตว์ที่มีโรคโลหิตเป็นพิษ เนื้อสัตว์ที่มีลักษณะเป็นโรคดีซ่าน เนื้อสัตว์ที่มีลักษณะอักเสบ บวม หรือแข็งเป็นไต เนื้อสัตว์ที่ไม่สะอาด ไม่สด หรือมีสีด้าคล้ำ เป็นต้น

ข้อ ๓๕ สามารถให้คำปรึกษา และดำเนินการจัดโปรแกรมในการป้องกันโรคที่สำคัญแก่ผู้เลี้ยงและผู้ประกอบการได้

ข้อ ๓๖ สามารถบันทึกข้อมูลทางด้านสุขภาพ ผลผลิต และวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูลที่ได้

คำอธิบาย

ผู้ประกอบการวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม ในเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลด้านต่างๆ ในฟาร์ม และการใช้ข้อมูลดังกล่าวในการประเมินประสิทธิภาพการผลิต ปัญหาสุขภาพ จุดอ่อนจุดแข็ง และสิ่งที่ต้องแก้ไขปรับปรุงในฟาร์มเพื่อให้ผลผลิตได้คุณภาพดี

ข้อ ๓๗ สามารถประเมินสภาวะโภชนาการ และให้คำแนะนำหลักการให้อาหาร และการเลี้ยงดูสัตว์

คำอธิบาย

ผู้ประกอบการวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม ในเรื่องการประเมินผลกระทบจากสภาวะโภชนาการ โดยประเมินจากคะแนนต่างๆ ที่มีผลต่อสุขภาพและผลผลิต เช่น คะแนนรูปร่าง คะแนนมูล คะแนนกีบ เป็นต้น และสามารถให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงการจัดการด้านอาหารและการเลี้ยงดูให้เหมาะสม

ข้อ ๓๘ สามารถจัดการ วิเคราะห์หาสาเหตุและกำหนดมาตรการในการควบคุมความเสี่ยงจากโรค และการปนเปื้อนของผลิตภัณฑ์จากสัตว์

คำอธิบาย

ผู้ประกอบการวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม ในเรื่องการวิเคราะห์ความเสี่ยง (risk analysis) ระดับต้น ระบบมาตรฐานที่ใช้ในการควบคุมและป้องกันความเสี่ยงจากโรคและการปนเปื้อนของผลิตภัณฑ์จากสัตว์ตลอดห่วงโซ่การผลิตอาหาร รวมถึงการนำข้อมูล

จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงมากำหนดมาตรการในการควบคุมความเสี่ยงและ
อันตรายทางชีวภาพและอันตรายทางเคมีในสายการผลิตอาหาร

**ข้อ ๓๙ สามารถดำเนินการตามขั้นตอนที่ถูกต้องในการรายงานผล
เมื่อตรวจพบโรคที่ต้องรายงานให้ทางการทราบ**

คำอธิบาย

ผู้ประกอบการวิชาชีพการสัตวแพทย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถ
ดำเนินการได้อย่างเหมาะสม ในเรื่องการรายงานให้ทางการทราบเมื่อพบโรคที่มี
ลักษณะการแพร่ระบาดและการตายของสัตว์อย่างผิดปกติ รวมถึงการสื่อสารให้ผู้มี
ส่วนได้ส่วนเสียตามกฎหมายรับทราบ

ข้อมูลในภาคผนวก

ข้อมูลภาคผนวกใช้สำหรับคำอธิบายเกณฑ์ฯ ในคู่มือประกอบเกณฑ์
มาตรฐานวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๓

๑. ประเภทชนิดสัตว์

- ๑.๑ สัตว์เลี้ยงเป็นเพื่อน (companion animals) ได้แก่ สุนัข แมว ม้า
- ๑.๒ สัตว์ที่ใช้เป็นอาหารหรือปศุสัตว์ (food animals) ได้แก่ สุกร สัตว์ปีก สัตว์เคี้ยวเอื้อง
- ๑.๓ สัตว์น้ำ (aquatic animals)
- ๑.๔ สัตว์ชนิดอื่นๆ เช่น สัตว์ป่า (wildlife) สัตว์สวนสัตว์ (zoo animals) สัตว์เลี้ยงชนิดพิเศษ (exotic animals) สัตว์ทดลอง (laboratory animals) เป็นต้น

๒. ระบบของร่างกายสัตว์

- ๒.๑ Cardiovascular and hemolymphopoietic systems
- ๒.๒ Digestive system and related organs
- ๒.๓ Endocrine system
- ๒.๔ Integumentary system
- ๒.๕ Musculoskeletal system
- ๒.๖ Nervous system
- ๒.๗ Reproductive system
- ๒.๘ Respiratory system
- ๒.๙ Special sense organs
- ๒.๑๐ Urinary system

๓. ตัวอย่างรายการโรคและปัญหาสำคัญที่พบในสัตว์ที่เลี้ยงในประเทศไทย

๓.๑ ปัญหาสำคัญที่พบได้ในสัตว์หลายชนิด

๓.๑.๑ cardiovascular and hemolymphopoietic systems:

anemia, arrhythmia, heart failure, murmur,
thrombophlebitis

๓.๑.๒ digestive system and related organs: ascites,

diarrhea, icterus, vomit

๓.๑.๓ endocrine system: Addison's syndrome, Cushing's

syndrome, hyperparathyroidism, hypothyroidism,
pituitary disorder

๓.๑.๔ integument system: alopecia, dermatitis, pruritus, skin

laceration

๓.๑.๕ musculoskeletal system: fracture, lameness, myositis

๓.๑.๖ nervous system: ataxia, nystagmus, seizures

๓.๑.๗ reproductive system: abortion, birth control, dystocia,

embryonic death, infertility, postpartum complication,
reproductive disorders

๓.๑.๘ respiratory system: cough, dyspnea, epistaxis, nasal

discharge

๓.๑.๙ special sense organs: blepharospasm, chemosis,

conjunctivitis, corneal ulcer, epiphora, glaucoma, otitis,
stromal abscess

- ๓.๑.๑๐ urinary system: cystitis, hematuria, hemoglobinuria, polydipsia, polyuria, proteinuria, renal failure, urolithiasis
- ๓.๑.๑๑ polysystemic problems: abscess, anorexia, bacterial sepsis, emaciation, fever, hernia, malnutrition, neoplasm, pain, retarded growth, toxic substances, weakness, weight loss
- ๓.๑.๑๒ behavioral problems: aggression, anxiety, depression, fear
- ๓.๒ โรคติดเชื้อหรือโรคติดต่อที่พบได้ในสัตว์หลายชนิด: anaplasmosis, babesiosis, brucellosis, clostridial infection, coccidiosis, eperythrozoonosis, foot and mouth disease, Japanese B encephalitis, leptospirosis, rabies, salmonellosis, toxoplasmosis, trypanosomiasis, tuberculosis, vesicular stomatitis
- ๓.๓ โรคหรือปัญหาสำคัญที่พบได้ในสุนัข
- ๓.๓.๑ โรคหรือปัญหาสำคัญ: anal sac disease, aural hematoma, accidental related problems (hernias, limb fracture, pneumothorax), canine transmissible venereal tumors, constipation, diabetes insipidus, diabetes mellitus, hip dysplasia, gastric dilatation and volvulus, intervertebral

disc disease, intestinal obstruction, intussusception,
patella luxation, mammary gland tumors,

megaesophagus, obesity, osteosarcoma, seborrhea

๓.๓.๒ โรคติดต่อ: demodectic mange, distemper, ear mites,
ehrlichiosis, fleas, heartworm disease, hepatozoonosis,
infectious canine hepatitis, infectious tracheobronchitis
(kennel cough), intestinal parasites, malassezia
dermatitis, parvoviral enteritis, pyometra, sarcoptic
mange

๓.๔ โรคหรือปัญหาสำคัญที่พบได้ในแมว

๓.๔.๑ โรคหรือปัญหาสำคัญ: behavioral diseases, chronic
kidney disease (CKD), diabetes mellitus, lymphoma

๓.๔.๒ โรคติดต่อ: chronic rhinosinusitis, dermatophytosis,
feline blood parasites, feline calicivirus (virulent strain)
infection, feline chlamydophilia infection, feline
coronavirus infection, feline cryptococcosis, feline
herpesvirus infection, feline infectious peritonitis, feline
intestinal worms, feline jaundice, feline leukemia virus
infection, feline liver fluke, feline lower urinary tract

disease (FLUTD), feline panleukopenia, feline rhinotracheitis

๓.๕ โรคหรือปัญหาสำคัญที่พบได้ในม้า

๓.๕.๑ โรคหรือปัญหาสำคัญ: chronic obstructive pulmonary disease, colic, dental problems, developmental orthopedic disease, distal limb bone fracture, dorsal metacarpal disease, electrolyte imbalance, esophageal obstruction, exercise-induced pulmonary hemorrhage, exertional rhabdomyolysis, exuberant granulation tissue formation, laminitis, laryngeal hemiplegia, metabolic bone disorders, navicular syndrome, osteoarthritis, osteochondral fragmentation, sesamoiditis, subsolar abscess, tendinitis, thrush

๓.๕.๒ โรคติดเชื้อหรือโรคติดต่อ: contagious equine metritis, equine encephalomyelitis, equine herpesvirus, equine infectious anemia, equine influenza (virus type A), equine piroplasmiasis, guttural pouch mycosis, habronemiasis, neonatal sepsis, parascariasis, strangle, strongylosis, tetanus

๓.๖ โรคหรือปัญหาสำคัญที่พบได้ในสัตว์เคี้ยวเอื้อง

๓.๖.๑ โรคหรือปัญหาสำคัญ: abomasal displacement, bloat,

cystic ovary, freemartins, grass tetany, hardware

disease, irregularities of estrus and anestrus, ketosis,

parturient paresis (milk fever), ruminal acidosis, uterine

prolapse

๓.๖.๒ โรคติดเชื้อหรือโรคติดต่อ: blackleg, blue tongue, bovine

leukosis, bovine viral diarrhea, bovine winter dysentery,

fascioliasis, gastrointestinal parasite infestation,

hemorrhagic septicemia, mad cow disease, malignant

catarrhal fever, mastitis, neosporosis, paratuberculosis,

rinderpest, trichomoniasis, ureaplasmosis

๓.๗ โรคหรือปัญหาสำคัญที่พบได้ในสุกร

๓.๗.๑ โรคหรือปัญหาสำคัญ: gastric ulcer, mycotoxicosis, new

born anemia, parakeratosis

๓.๗.๒ โรคติดเชื้อหรือโรคติดต่อ: acariasis, atrophic rhinitis,

Aujeszky's disease (Pseudorabies), classical swine

fever (hog cholera), clostridial necrotic enteritis, enteric

colibacillosis, enzootic pneumonia, exudative

epidermitis, Glasser's disease, mastitis-metritis and

agalactiae (MMA), mycoplasma infection, Nipah encephalitis, oesophagostomiasis, pasteurellosis, pleuropneumonia, porcine circovirus-associated disease, porcine epidemic diarrhea, porcine parvovirus, porcine reproductive and respiratory syndrome, rotaviral enteritis, sarcoptic mange, streptococcal disease, swine dysentery, swine erysipelas, swine influenza, swine pox, transmissible gastroenteritis, trichuriasis

๓.๘ โรคหรือปัญหาสำคัญที่พบได้ในสัตว์ปีก

๓.๘.๑ โรคหรือปัญหาสำคัญ: aflatoxicosis, ammonia toxicosis, ascites, bone abnormalities, fatty liver syndrome, gout, heat stress, malabsorption syndrome (MAS), vitamin E deficiency

๓.๘.๒ โรคติดเชื้อหรือโรคติดต่อ: aspergillosis, avian encephalomyelitis, avian influenza, avian leucosis, avian malaria, chicken anemia virus infection, colibacillosis, crop mycosis (candidiasis), duck plaque, egg drop syndrome, fowl cholera, fowl pox, goose parvovirus infection, inclusion body hepatitis,

infectious bronchitis, infectious bursal disease,
infectious coryza, infectious laryngotracheitis,
leukocytozoonosis, Marek's disease, mycoplasma
infection, Newcastle disease, reovirus infection,
staphylococcosis, swollen head syndrome

๓.๙ โรคหรือปัญหาสำคัญที่พบได้ในสัตว์น้ำ

๓.๙.๑ โรคติดเชื้อหรือโรคติดต่อ: branchiuran infestation, cope
pod infestation/infection, early mortality syndrome
(EMS), epizootic ulcerative syndrome, ich infection, Koi
herpesvirus infection (KHV), monogenean infestation,
motile aeromonad infection, saprolegniasis, spring
viraemia of carp, spherical baculovirus
(*Penaeus monodan*-type baculovirus), streptococcosis,
taura syndrome, trichodinosis, white spot disease,
yellow head disease

๔. ตัวอย่างรายการโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน และโรคอุบัติใหม่อุบัติซ้ำ

๔.๑ โรคติดเชื้อไวรัสและพรีออน เช่น avian influenza, bovine
spongiform encephalopathy, Nipah virus infection, rabies,
swine influenza เป็นต้น

๔.๒ โรคติดเชื้อแบคทีเรียและรา เช่น anthrax, brucellosis,

campylobacter enteritis, candidiasis, cryptococcosis,
dermatophytosis, leptospirosis, melioidosis, salmonellosis,
streptococcosis, tuberculosis เป็นต้น

๔.๓ โรคติดเชื้อปรสิต เช่น cryptosporidiosis, dipylidiasis, dirofilariasis,
fascioliasis, toxocariasis, toxoplasmosis, trichinosis เป็นต้น

๕. การตรวจทางห้องปฏิบัติการที่สำคัญเพื่อการวินิจฉัยโรค

๕.๑ clinical chemistry: acid-base test, electrolyte test, endocrine
function test, kidney function test, liver function test

๕.๒ hematology: complete blood count

๕.๓ serology: agar gel diffusion, ELISA, HA, HI, IHA

๕.๔ bacteriology: bacterial culture and identification, drug
sensitivity test, Gram's stain

๕.๕ mycology: fungal culture and identification, KOH preparation

๕.๖ parasitology: blood examination, fecal examination, skin
scraping

๕.๗ histopathology: formalin-fixation

๕.๘ molecular techniques: polymerase chain reaction (PCR)

๕.๙ urinalysis: dipstick, refractometry, urine sedimentation

๕.๑๐ somatic cell count, methylene blue test

๕.๑๑ cytology: body fluid analysis, impression smear, rapid
Wright-Giemsa stain

สัดส่วนจำนวนข้อสอบ
เกณฑ์หมวดที่ ๒ และ หมวดที่ ๓

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๙

สัปดาห์แพทย์สภาให้ความเห็นชอบในการประชุม

ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๙

เริ่มใช้ในการสอบประเมินฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐

วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ตารางสรุปการปรับเปลี่ยนค่าน้ำหนักจำนวนข้อสอบของเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพฯ
กำหนดให้ใช้การสอบประเมินฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เป็นต้นไป

หมวดที่ ๒ ความรู้ความเข้าใจในวิชาการสาขาสัตวแพทยศาสตร์

ข้อที่	รายละเอียด	จำนวนข้อสอบ	
		ปัจจุบัน	ปรับเป็น
๑๓	พื้นฐานทางวิชาการสัตวแพทย์	๑๐	๖
๑๔	ค้นคว้าวิจัยและนำผลมาประยุกต์	๗	๖
๑๕	การทำงานของร่างกายสัตว์ปกติ/การเลี้ยงดู และการจัดการ	๒๕	๓๐
๑๖	สาเหตุของโรค พยาธิกำเนิด อาการทางคลินิก การวินิจฉัยโรค การรักษา	๔๘	๖๒
๑๗	กฎหมายสวัสดิภาพสัตว์ การขนย้ายสัตว์ กฎหมายวิชาชีพ	๗	๔
๑๘	กฎหมายเกี่ยวกับยาสัตว์	๓	๒
๑๙	การใช้ยาอย่างเหมาะสม	๑๕	๑๐
๒๐	หลักการป้องกันโรคและการส่งเสริมสุขภาพและสวัสดิภาพ	๑๕	๑๒
๒๑	มีความรู้ด้านสัตวแพทยสาธารณสุข/มาตรฐานทางสุขอนามัยของ การฆ่าสัตว์	๑๕	๑๕
๒๒	ให้คำแนะนำแก่ผู้เลี้ยงสัตว์เกี่ยวกับสวัสดิภาพสัตว์ การเลี้ยงสัตว์ การใช้งาน	๕	๓
	รวม	๑๕๐	๑๕๐

หมวดที่ ๓ ความสามารถในการปฏิบัติงาน

ข้อที่	รายละเอียด	จำนวนข้อสอบ	
		ปัจจุบัน	ปรับเป็น
๒๓	บันทึกประวัติสัตว์ป่วยเฉพาะตัวและระดับฝูง	๕	๖
๒๔	การวิเคราะห์และประเมินข้อมูลจากการตรวจร่างกายสัตว์	๑๕	๑๕
๒๕	การบังคับสัตว์อย่างถูกต้อง	๖	๖
๒๖	ตรวจร่างกายสัตว์อย่างถูกต้องตามหลักอายุรศาสตร์ทางสัตวแพทย์	๑๕	๑๕
๒๗	สามารถช่วยเหลือสัตว์ในกรณีฉุกเฉิน	๑๐	๑๐
๒๘	เก็บตัวอย่างเพื่อการส่งตรวจและแปลผล	๙	๑๒
๒๙	ใช้เครื่องถ่ายภาพรังสีและอ่านแปลผลได้อย่างถูกต้อง	๖	๘
๓๐	เตรียมอุปกรณ์ผ่าตัดพื้นฐานและดำเนินการผ่าตัด	๑๕	๑๖
๓๑	ให้ยาสงบประสาท ยาสลบ และยาระงับความรู้สึกขั้นพื้นฐานได้	๑๑	๑๐
๓๒	อธิบาย แนะนำ ตอบปัญหาด้านสุขภาพสัตว์ และการรักษา	๑๑	๕
๓๓	ชั้นสูตรซากสัตว์ป่วยและบันทึกผลเพื่อการวินิจฉัยโรค	๙	๙
๓๔	ตรวจสอบสภาพสัตว์ก่อนฆ่าและหลังฆ่าสัตว์ที่ใช้เพื่อการบริโภค	๕	๔
๓๕	ให้คำปรึกษาและจัดโปรแกรมในการป้องกันโรค	๗	๑๑
๓๖	บันทึกข้อมูล สุขภาพ ผลผลิต และวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูล	๗	๖
๓๗	ประเมินภาวะโภชนาการ ให้คำแนะนำหลักการให้อาหารและการเลี้ยงดูสัตว์	๙	๗
๓๘	ควบคุมความเสี่ยงจากโรคและการปนเปื้อนผลิตภัณฑ์	๖	๘
๓๙	ขั้นตอนรายงานผลโรคที่ต้องรายงานให้ทางการทราบ	๔	๒
	รวม	๑๕๐	๑๕๐